

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-600/21 - 1

Asia C-600/21

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

28.9.2021

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Cour de cassation (Ranska)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

16.6.2021

Valittaja:

QE

Vastapuoli:

Caisse régionale de Crédit mutuel de Loire-Atlantique et du Centre Ouest

[– –]

COUR DE CASSATIONIN (YLIN TUOMIOISTUIN) ENSIMMÄISEN SIVILIJAOSTON 16.6.2021 ANTAMA VÄLIPÄÄTÖS

QE, [– –] Maisons-Alfort, on tehnyt valituksen [– –] tuomiosta, jonka cour d'appel de Versailles (Versailles'n ylioikeus) (16. jaosto) antoi 3.10.2019 valittajan ja kassaatiomenettelyn vastapuolena olevan yhtiön Caisse régionale de Crédit mutuel de Loire-Atlantique et du Centre Ouestin, [– –] Nantes, välisessä riita-asiassa.

[– –] [oikeudenkäyntimenettelyä koskevia tietoja]

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

- 1 Valituksenalaisen tuomion (Versailles, 3.10.2019), joka on annettu, kun asia on siirretty kumoamisen jälkeen (1. siviilijaosto, 26.9.2018, [– –]), mukaan Caisse fédérale de Crédit mutuel de Loire-Atlantique et du Centre Ouest, jonka oikeudet ovat siirtyneet Caisse régionale de Crédit mutuel de Loire-Atlantique et du Centre Ouestille (jäljempänä pankki), on 21.2.2006 hyväksytyn ja 17.5.2006 todistusvoimaisella asiakirjalla uusitun tarjouksen johdosta myöntänyt QE:lle (jäljempänä lainanottaja) 209 109 euron suuruisen lainan, joka oli tarkoitettu kiinteistön hankintaan ja jonka takaisinmaksuaika oli 20 vuotta. Sopimuksen yleisten ehtojen 16-1 kohdassa määrätään, että maksettavat määrät erääntyvät välittömästi maksettaviksi ilman eri toimenpiteitä ja ilman mitään muotovaatimuksia ja maksukehotusta, jos lyhennyksen, koron tai muiden kulujen maksaminen on viivästynyt yli 30 päivää.
- 2 Koska 10.12.2012 erääntynyttä 904,50 euron suuruista maksuerää eikä tammikuun 2013 maksuerää maksettu, pankki totesi 29.1.2013 lainan ennenaikaisesti erääntyneeksi esittämättä sitä ennen maksukehotusta, ja sen hakemuksesta lainanottajan kotipaikassa suoritettiin 17.9.2015 ulosmittaus myyntiä varten. Lainanottaja väitti, että ulosmittauspöytäkirjassa oli sääntöjenvastaisuuksia, ja vaati täytäntöönpanoasiassa toimivaltaisessa tuomioistuimessa 13.10.2015 menettelyn kumoamista.

Valitusperusteiden tutkiminen

[– –]

- 3 [– –] [Ensimmäinen valitusperuste, jolla ei ole merkitystä tässä menettelyssä]

Toinen valitusperuste

Valitusperusteen esittäminen

- 4 Lainanottaja moittii tuomiota siitä, että siinä on hylätty hänen vaatimuksensa, vaikka:

”1) elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välillä tehdyissä sopimuksissa kohtuuttomia ovat ehdot, joiden tarkoituksena tai seurauksena on aiheuttaa kuluttajan vahingoksi huomattava epätasapaino sopimuspuolten oikeuksien ja velvollisuuksien välille; ehtojen, joiden tarkoituksena tai seurauksena on antaa elinkeinonharjoittajalle mahdollisuus purkaa sopimus ilman kohtuullisen ajan kuluessa annettua ennakoilmoitusta, oletetaan olevan kohtuuttomia, jollei elinkeinonharjoittaja näytä muuta toteen; asiakysymystä käsittelevien tuomioistuinten on omasta aloitteestaan todettava niiden käsiteltäväksi saatettujen ehtojen kohtuuttomuus, jos niillä on tiedossaan tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja, joiden perusteella ne voivat lausua tästä seikasta; koska cour d’appel on

käsiteltävässä asiassa todennut, että lainasopimuksen 16.1 kohdan mukaan lainanantaja sai todeta lainan ennenaikaisesti erääntyneeksi ilman mitään muotovaatimuksia ja maksukehotusta, jos lainanottaja oli myöhästynyt yli 30 päivää lainaerän maksamisessa, eikä se ole tutkinut, olisiko tämän ehdon, jossa annettiin elinkeinonharjoittajalle mahdollisuus purkaa sopimus ilman kohtuullisen ajan kuluessa annettua ennakoilmoitusta, pitänyt olettaa olevan kohtuuton, jollei pankki näytä muuta toteen, se ei ole esittänyt päätökselleen oikeudellista perustaa kuluttajansuojalain (code de consommation) aiemman L. 132-1 §:n (josta on tullut uusi L. 212-1 §), aiemman R. 132-2 §:n 4 momentin (josta on tullut uusi R. 212-2 §:n 4 momentti), R. 632-1 §:n ja aiemman L. 141-4 §:n kannalta, kun ne luetaan yhdessä siviililain (code civil) 1184 §:n (sellaisena kuin se oli ennen 10.2.2016 annettua määräystä) kanssa;

2) elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välillä tehdyissä sopimuksissa kohtuuttomia ovat ehdot, joiden tarkoituksena tai seurauksena on aiheuttaa kuluttajan vahingoksi huomattava epätasapaino sopimuspuolten oikeuksien ja velvollisuuksien välille; ehto, jonka nojalla lainanantaja voi sen perusteella, että lainaerän maksu on viivästynyt yli 30 päivää, todeta lainan ennenaikaisesti erääntyneeksi ja saada aikaan maksettavien määrien välittömän erääntymisen ilman, että lainanottajalle olisi annettu mahdollisuutta etukäteen selvittää tätä eräännyttämisen syytä, on tällainen kohtuuton ehto; asiakysymystä käsittelevien tuomioistuinten on omasta aloitteestaan todettava niiden käsiteltäväksi saatettujen ehtojen kohtuuttomuus, jos niillä on tiedossaan tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja, joiden perusteella ne voivat lausua tästä seikasta; koska cour d'appel ei ole käsiteltävässä asiassa tutkinut, oliko lainasopimuksen 16.1 kohta kohtuuton, koska sen nojalla lainanantaja sai siinä tapauksessa, että maksu oli viivästynyt yli 30 päivää, yksipuolisesti purkaa sopimuksen antamatta lainanottajalle mahdollisuutta selvittää laiminlyöntiä, johon hänen katsottiin syyllistyneen, se ei ole esittänyt päätökselleen oikeudellista perustaa kuluttajansuojalain aiemman L. 132-1 §:n (josta on tullut uusi L. 212-1 §), R. 632-1 §:n ja aiemman L. 141-4 §:n kannalta, kun ne luetaan yhdessä siviililain 1184 §:n (sellaisena kuin se oli ennen 10.2.2016 annettua määräystä) kanssa;

3) elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välillä tehdyissä sopimuksissa kohtuuttomia ovat ehdot, joiden tarkoituksena tai seurauksena on aiheuttaa kuluttajan vahingoksi huomattava epätasapaino sopimuspuolten oikeuksien ja velvollisuuksien välille; asiakysymystä käsittelevien tuomioistuinten on omasta aloitteestaan todettava niiden käsiteltäväksi saatettujen ehtojen kohtuuttomuus, jos niillä on tiedossaan tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja, joiden perusteella ne voivat lausua tästä seikasta; Euroopan unionin tuomioistuin on katsonut, että kuluttajasopimusten kohtuuttomuudesta ehdoista 5.4.1993 annetun direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohtaa ja 4 artiklaa on tulkittava siten, että kun kansallinen tuomioistuin arvioi sellaisen ehdon mahdollista kohtuuttomuutta, joka koskee ennenaikaista erääntymistä siitä syystä, että velallinen on laiminlyönyt velvoitteensa lyhyen ajanjakson ajan, sen on tutkittava, riippuko elinkeinonharjoittajan mahdollisuus määrätä koko laina erääntymään siitä, että kuluttaja laiminlyö veloitteen, joka on kyseisessä sopimussuhteessa olennainen,

onko kyseisestä mahdollisuudesta määrätty sellaisia tilanteita varten, joissa laiminlyönti on riittävän vakava lainasopimuksen keston ja lainan määrään nähden, onko tällainen mahdollisuus poikkeus yleisesti sovellettavista oikeussäännöistä, joita alalla sovelletaan erityisten sopimusmääräysten puuttuessa, ja säädetäänkö kansallisessa oikeudessa riittävästä ja tehokkaista keinoista, joiden avulla kuluttaja, johon tällaista ehtoa sovelletaan, voi välttää lainan irtisanomisen vaikutukset (Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio 26.1.2017, Banco Primus, C-421/4); koska cour d'appel ei ole käsiteltävässä asiassa tutkinut, oliko lainasopimuksen 16.1 kohtaan sisältyvä ennaikaista eräntymistä koskeva ehto kohtuuton, koska sen nojalla lainanantaja sai purkaa 20 vuodeksi tehdyn ja 209 109 euron määräisen sopimuksen jo pelkästään sillä perusteella, että maksuerä oli myöhässä yli 30 päivää, se ei ole esittänyt päätökselleen oikeudellista perustaa 5.4.1993 annetun direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan kannalta, sellaisina kuin unionin tuomioistuin on tulkinnut niitä, kun ne luetaan yhdessä kuluttajansuojalain aiemman L. 132-1 §:n (josta on tullut uusi L. 212-1 §), R. 632-1 §:n ja aiemman L. 141-4 §:n kanssa.”

Cour de cassationin vastaus

Kun otetaan huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artikla:

Euroopan unionin oikeus

- 5 Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohdan mukaan sopimusehtoa, josta ei ole erikseen neuvoteltu, pidetään kohtuuttomana, jos se hyvän tavan vastaisesti aiheuttaa kuluttajan vahingoksi huomattavan epätasapainon osapuolten sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välille.
- 6 Direktiivin 4 artiklassa täsmennetään seuraavaa:
 - ”1. Sopimusehdon kohtuuttomuutta arvioidaan ottaen huomioon sopimuksen kohteena olevien tavaroiden ja palvelujen luonne ja viitaten sopimuskentekohetkellä kaikkiin sopimuksen tekoon liittyviin olosuhteisiin sekä kaikkiin muihin sopimuksen ehtoihin tai toiseen sopimukseen, josta se on riippuvainen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan soveltamista.
 2. Sopimusehtojen kohtuuttoman luonteen arviointi ei saa koskea sopimuksen pääkohteen määrittelyä, hinnan tai korvauksen riittävyyttä eikä vastineena toimitettavia palveluja ja tavaroita, jos ehdot on laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi.”
- 7 Euroopan unionin tuomioistuin on 26.1.2017 antamassaan tuomiossa (Banco Primus, C-421/14) katsonut, että direktiivin 93/13 3 artiklan 1 kohtaa ja 4 artiklaa on tulkittava seuraavasti:

”- elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välillä tehdyn sopimuksen sopimusehdon mahdollisen kohtuuttomuuden tutkinta edellyttää sen selvittämistä, luodaanko ehdolla kuluttajan vahingoksi huomattava epätasapaino sopimusosapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien välille. Tässä tutkinnassa on otettava huomioon kansalliset säännöt, joita sovellettaisiin, jos osapuolet eivät olisi tehneet sopimusta, ja keinot, joita kuluttajalla kansallisen lainsäädännön mukaan on käytettävissään tämällyyppisten ehtojen käytön lopettamiseksi, sekä sopimuksen kohteena olevien tavaroiden ja palvelujen luonne ja kaikki sopimuksen tekemiseen liittyvät olosuhteet[;] – –

- kun kansallinen tuomioistuin arvioi sellaisen ehdon mahdollista kohtuuttomuutta, joka koskee ennaikaista erääntymistä siitä syystä, että velallinen on laiminlyönyt velvoitteensa lyhyen ajanjakson ajan, sen on tutkittava, riippuuko elinkeinonharjoittajan mahdollisuus määrätä koko laina erääntymään siitä, että kuluttaja laiminlyö velvoitteen, joka on kyseisessä sopimussuhteessa olennainen; onko kyseisestä mahdollisuudesta määrätty sellaisia tilanteita varten, joissa laiminlyönti on riittävän vakava lainasopimuksen kestoon ja lainan määrään nähden; onko tällainen mahdollisuus poikkeus yleisesti sovellettavista oikeussäännöistä, joita alalla sovelletaan erityisten sopimusmääräysten puuttuessa, ja säädetäänkö kansallisessa oikeudessa riittävästä ja tehokkaista keinoista, joiden avulla kuluttaja, johon tällaista ehtoa sovelletaan, voi välttää lainan irtisanomisen vaikutukset.”

Kansallinen oikeus

- 8 Kuluttajansuojalain (code de la consommation), sellaisena kuin se on muutettuna 23.8.2001 annetulla määräyksellä nro 2001-741 (ordonnance n° 2001-741), jota sovelletaan tähän asiaan ja jolla erityisesti saatetaan kyseinen direktiivi osaksi kansallista oikeutta, L. 132-1 §:n mukaan elinkeinonharjoittajien ja muiden kuin elinkeinonharjoittajien tai kuluttajien välillä tehdyissä sopimuksissa kohtuuttomia ehtoja ovat ehdot, joiden tarkoituksena tai seurauksena on huomattavan epätasapainon aiheuttaminen sopimuspuolten oikeuksien ja velvollisuuksien välille muun kuin elinkeinonharjoittajan tai kuluttajan vahingoksi.
- 9 Cour de cassation päättää vakiintuneesti siviililain 1134, 1147 ja 1184 §:stä, sellaisina kuin ne olivat ennen 10.2.2016 annetulla määräyksellä nro 2016-131 (ordonnance n° 2016-131) tehtyä muutosta, että vaikka rahamäärän lainaamista koskevassa sopimuksessa voidaan määrätä, että lainanottajan, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, laiminlyönti johtaa lainan ennaikaiseen erääntymiseen, ei voida katsoa, että velkojalla on taattu oikeus tähän, jollei se lähetä maksukehotusta, joka on jäänyt tuloksettomaksi ja jossa on ilmoitettu määräaika, joka velallisella on ennaikaisen erääntymisen estämiseksi. Cour de cassation myöntää kuitenkin, että maksukehotusta koskevasta vaatimuksesta voidaan poiketa nimenomaisella ja yksiselitteisellä sopimusmääräyksellä (1. siviilijaosto, 3.2.2004, [– –] ; 1. siviilijaosto, 3.6.2015, [– –] ; 1. siviilijaosto, 22.6.2017, [– –]), koska kuluttajaa on siten informoitu seurauksista, joita aiheutuu, kun hän laiminlyö velvoitteensa.

Syyt, joiden vuoksi on perusteltua esittää ennakkoratkaisupyyntö

- 10 Valitusperusteen osia tutkittaessa on ratkaistava, onko direktiivin 3 artiklan 1 kohtaa ja 4 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sille, että kuluttajasopimuksissa sovitaan maksukehotuksen esittämistä koskevasta vapautuksesta, vaikka tästä määrätään sopimuksessa nimenomaisesti ja yksiselitteisesti, ja onko riidanalaista ehtoa on sen vuoksi, että sen seurauksena laina erääntyy ennaikaisesti ilman eri toimenpiteitä, jos lyhennyksen, koron tai muiden kulujen maksaminen on viivästynyt yli 30 päivää, pidettävä kohtuuttomana erityisesti niiden arviointiperusteiden perusteella, jotka unionin tuomioistuin on esittänyt 26.1.2017 annetussa tuomiossa Banco Primus (C-421/14). Sen puolesta, että kyse on huomattavasta epätasapainosta, voidaan väittää, että tällainen ehto mahdollistaa sen, että lainanantaja voi purkaa sopimuksen ilman kohtuullisen ajan kuluessa tehtyä ennakoilmoitusta ja antamatta lainanottajalle mahdollisuutta selvittää laiminlyöntiä, johon hänen katsotaan syyllistyneen. Sen puolesta, ettei kyse ole tällaisesta kohtuuttomuudesta, voidaan väittää, että ehdon pätevyys edellyttää, että ehdosta on määrätty nimenomaisesti ja yksiselitteisesti, joten lainanottaja on täysin tietoinen velvoitteistaan. Voidaan lisäksi todeta, että lainanottajalla on aina mahdollisuus saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi ehdon soveltamisen riitauttamiseksi ja jotta tuomioistuin määräisi lainanantajalle seuraamuksen väärinkäytöksestä.
- 11 Kun otetaan huomioon edellä mainitussa Euroopan unionin tuomioistuimen 26.1.2017 antamassa tuomiossa asetettu ensimmäinen arviointiperuste, jota käytetään, kun kansallinen tuomioistuin arvioi sellaisen ehdon mahdollista kohtuuttomuutta, joka koskee ennaikaista erääntymistä siitä syystä, että velallinen on laiminlyönyt velvoitteensa lyhyen ajanjakson ajan, voitaisiin hyväksyä, että se, että kuluttaja laiminlyö yhden kuukausierän maksamisen sovituissa määräajassa, merkitsee, että hän laiminlyö olennaisen velvoitteen, koska hän on sitoutunut suorittamaan sovitut kuukausierät ja koska tämä sitoumus on määrittänyt lainanantajan velvoitteen.
- 12 Toinen arviointiperuste, jonka johdosta arvioidaan, merkitseekö lyhennyksen, koron tai muiden kulujen maksamisen viivästymisen yli 30 päivää, siten kuin kyseisessä ehdossa määrätään, riittävän vakavaa laiminlyöntiä lainasopimuksen kestoon ja lainan määrään nähden, antaa enemmän aihetta pohdintaan. Kun otetaan huomioon laina-aikojen pidentyminen ja korkoprosenttien lasku, maksamattomat määrät voivat olla lainasopimusten kestoon ja lainojen määrään nähden melko pieniä ennaikaisen erääntymisen toteamisajankohtana, joten laiminlyönnin riittävä vakavuus voitaisiin suhteuttaa ja huomioon voitaisiin ottaa sopimussuhteiden kokonaistasapaino. Tällaisen päättelyn, joka edellyttäisi, että tuomioistuin määrittää jokaisessa tapauksessa, mikä on se lainasopimuksen kestoon ja lainan määrään suhteutettu määrä ja aika, josta lähtien laiminlyönti on riittävän vakava oikeuttaakseen lainan välittömän erääntymisen, voitaisiin kuitenkin katsoa aiheuttavan epätasa-arvoa kuluttajien välillä.

- 13 Herää siis kysymys, voiko yli 30 päivän viivästys vain yhden lyhennys-, korko- tai muiden kulujen erän maksamisessa merkitä, siten kuin kyseessä olevassa ehdossa määrätään, riittävän vakavaa laiminlyöntiä lainasopimuksen kestoon ja lainan määrään nähden.
- 14 Kolmannen arviointiperusteen mukaan on määritettävä, onko ehto poikkeus yleisesti sovellettavista oikeussäännöistä, joita alalla sovelletaan erityisten sopimusmääräysten puuttuessa. Yleisesti sovellettavassa oikeudessa edellytetään, että ennen enneaikaisen erääntymisen toteamista on lähetettävä maksukehoitus, mutta siinä sallitaan, että sopimuspuolet poikkeavat tästä, ja vaaditaan tällöin lähettämään ennakoilmoitus kohtuullisen ajan kuluessa. Koska kyseessä olevan ehdon mukaan ennakoilmoituksen aika on 30 päivää, voidaan epäröidä, voidaanko tätä aikaa pitää riittävänä siihen, että lainanottaja ottaa yhteyttä lainanantajaan, esittää selvityksen väitetyn laiminlyönnin syistä ja löytää ratkaisun hoitaakseen maksun tai maksut, jotka ovat suorittamatta. Kyseessä olevassa sopimuksessa kuitenkin määrätään lisäksi, että lainanottaja voi pyytää muuttamaan eräpäiviä, minkä johdosta hän saattaa pystyä torjumaan maksun laiminlyönnin riskin.
- 15 On kuitenkin selvitettävä, voidaanko ennakoilmoituksen, joka annetaan 30 päivää ennen, katsoa aiheuttavan kuluttajan vahingoksi huomattavan epätasapainon.
- 16 Lopuksi on todettava, ettei Euroopan unionin tuomioistuimen 26.1.2017 antamassa tuomiossa täsmennetä, ovatko neljä arviointiperustetta, joita käytetään, kun kansallinen tuomioistuin arvioi sellaisen ehdon mahdollista kohtuuttomuutta, joka koskee enneaikaista erääntymistä siitä syystä, että velallinen on laiminlyönyt veloitteensa lyhyen ajanjakson ajan, kumulatiivisia vai vaihtoehtoisia. Tämä tieto on tarpeen, jotta valitusperuste voitaisiin ratkaista ja jotta kansalliselle tuomioistuimelle selvennettäisiin riidanalaisen ehdon kohtuuttomuutta arvioitaessa käytettävää metodologiaa.
- 17 On myös kysyttävä, että jos arviointiperusteet ovat kumulatiivisia, voidaanko ehdon kohtuuttomuus kuitenkin sulkea pois jonkin arviointiperusteen suhteellisen merkityksen vuoksi.
- 18 Valitusperusteessa esiin tuotujen kysymysten, joista valituksen ratkaisu riippuu ja jotka edellyttävät asiaan sovellettavien unionin oikeuden säädösten yhdenmukaista tulkintamista, vuoksi on perusteltua saattaa asia Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.
- 19 Valituksen ratkaisemista on siis lykättävä, kunnes unionin tuomioistuin on lausunut näistä eri seikoista.

EDELLÄ ESITETYN PERUSTEELLA Cour de cassation

[--];

ESITTÄÄ Euroopan unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1) Onko kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohtaa ja 4 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sille, että kuluttajasopimuksissa sovitaan maksukehotuksen esittämistä koskevasta vapautuksesta, vaikka tästä määrätään sopimuksessa nimenomaisesti ja yksiselitteisesti?

2) Onko Euroopan unionin tuomioistuimen 26.1.2017 antamaa tuomiota Banco Primus (C-421/14) tulkittava siten, että yli 30 päivän viivästys vain yhden lyhennys-, korko- tai muiden kulujen erän maksamisessa voi merkitä riittävän vakavaa laiminlyöntiä lainasopimuksen kestoon ja lainan määrään ja sopimussuhteiden kokonaistasapainoon nähden?

3) Onko 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohtaa ja 4 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä ehdolle, jonka mukaan ennenaikainen erääntyminen voidaan todeta, jos maksu on viivästynyt yli 30 päivää, kun kansallisessa oikeudessa, jonka mukaan ennen ennenaikaisen erääntymisen toteamista on lähetettävä maksukehotus, sallitaan, että sopimuspuolet poikkeavat tästä, ja vaaditaan tällöin lähettämään ennakoilmoitus kohtuullisen ajan kuluessa?

4) Ovatko Euroopan unionin tuomioistuimen 26.1.2017 antamassa tuomiossa Banco Primus (C-421/14) esittämät neljä arviointiperustetta, joita käytetään, kun kansallinen tuomioistuin arvioi sellaisen ehdon mahdollista kohtuuttomuutta, joka koskee ennenaikaista erääntymistä siitä syystä, että velallinen on laiminlyönyt velvoitteensa lyhyen ajanjakson ajan, kumulatiivisia vai vaihtoehtoisia?

5) Jos nämä arviointiperusteet ovat kumulatiivisia, voidaanko ehdon kohtuuttomuus kuitenkin sulkea pois jonkin arviointiperusteen suhteellisen merkityksen vuoksi?

LYKKÄÄ asian käsittelyä, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisun asiassa;

[– –] [Tuomion liitteenä olevat kassaatioperusteet]